

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szobotica, 1927. SZERDA, november 23.

326. szám

Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10. 8-52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvosztály, Szobotica

Zmaj Jovin trg. 3. (Mincuva palota)

A kisebbségi jogok e ismerése

Nem csekély érdeklődés keltésére alkalmas, különösen a kisebbségek részéről, az a beszéd, amit a költészetvitában felszólalva Benes mondott. »A nemzetek szövetségének politikája — mondotta — nagyon lényeges: mindenekelőtt megakadályoz nemzetközi viszályokat és minden esetben arra törekszik, hogy az esetleges konfliktusokat minden esetben békésen intézzék el. De jelenti azt is, hogy a világháború után fennmaradt ellentéteket lépésről-lépésre elsimítsa. Az egyes államok a fennálló határokon belül egyezkedhetnek, ha kölcsönösen respektálják egymást és különösen respektálják kisebbségeiket. Ez a respektálás jelentékeny módon siettetné a leszerelést és a megértést.«

Benest a külpolitika művészetének kell tartani. Benesnek volt mindig alkotó külpolitikai programja, a világtörténelem egy szakaszát az ő gondolatai, koncepciója és határtalan aktivitása formálták ki valóságá. Amikor Benes meglátja, — amit talán mi magunk is csak hirdettünk, de nem megingathatatlan meggyőződés fundamentumán, inkább csak várva, remélve, bizva, hogy ki fog alakulni még ez a meggyőződés — hogy a középeurópai kisebbségi probléma milyen eleven gyökérszállal függ össze a legátfogóbb európai problémával. A világháború likvidálása, mint a nagy hazárdör, egyetlen lapra tette fel a háború és béke minden célját, feladatát, elkötelezését: a népszövetségi alapokmányra. Ha a Népszövetség nem tölti be feladatát, nem éri el célját, akkor valóban hiába volt még a világháború is a jégkorszak szörnyűségeit hiába hozta ránk vissza a könnyűkorszak. A népek békéje, a megálmodott világ megálmodott békéje a népszövetségi eszme bölcsőjében pihen. Ezen a nemzedéken mulik, a »kis deszkakoporsót« le kell-e újra tenni az illuziók fátumos temetőjébe, vagy végre sugárba szökkenhet-e a gyáva tettel meg nem gyalázható bátor gondolat.

Csak örvendezni lehet azon, hogy Benes, a külpolitika nagy művésze, nem tagadja, de hirdeti a kisebbségi problémák fontosságának centrális voltát. Ezen, a kisebbségi probléma megoldási módján mulik, hogy milyen ütemben valósulhat meg a leszerelés programja s mikor állhat helyre a lelkek megértésének integrálása. Hiába tartanak leszerelési konferenciákat s hiába nyomtatják ki a legelevenebb beszédek is, amíg a kisebbségi problémákat nem küszöböli ki az aktualitások sorából a megértés, a humanizmus, addig nincs leszerelés, nincs megértés, nincs világbéke s betöltődnek a Népszövetség feladatai, — nem mi mondjuk ezt, hanem Benes.

Milyen rendkívüli a haladás a kisebbségi problémák megoldására javasolt módszerek történetében. Hogy a kisebbségi problémát ki kell küszöbölni a gyakorlati élet feladatai közül, — ez nem új tanács s nem új megoldási mód. Am eddig a kisebbségi problémák kiküszöbölését a kisebbségek elhallgatásával, megfélemlítésével, erőszakolt asszimiláció-

ával akarták keresztül vinni. Ha nincsenek kisebbségek, nincs kisebbségi probléma sem. Ha vannak, de nem mernek szólni, vagy ha vannak is, de már nem beszélnek a nyelvükön, akkor a kisebbségi problémának nincs az a propagatív ereje, mely a megoldásig úti énekeitől hajtva a megoldandó feladatokat.

Ez a szellem ma már tagadhatatlanul a múlté. Itt-ott még felüti fejét: az erőszakra hulló politika természetesen a kisebbségekkel sem tesz kivételt. De az a politika már

feltámaszthatatlanul a múlté, amelyik csak a kisebbségekkel szemben volt erőszakos. Benes kisebbségi politikája is függvénye az uralmi helyzet hatalmi tényezőinek s az ezekből kisariadt európai eszmeáramlatoknak. S ma már Benes respektálást hirdet és respektálást követel a kisebbségek számára, nem is azért, hogy taktikai előnyökhöz jusson, nem azért, hogy pártok és frakciók támogatására számíthasson, hanem, mert a kisebbségek jogos igényeinek kielégítése, a kisebbségek res-

pektálása nélkül nem foghatunk hozzá történelmi feladataink; a leszerelés és megbékélés előkészítéséhez.

Elégtétel és vizsgáztatás nekünk ez a konfesszió. A belátás, a politikai okosság központi problémává avatják a kisebbségi kérdést. S ha egyszer ennek a problémának a döntő fontosságát felismerték, ha egyszer e probléma döntő fontosságát be is vallják, akkor Európa népe nem vergődhetik sokáig a probléma felismerésének s a probléma megoldásának két szakadéka között.

Téli viharok Nyugateurópában

Németországban a nagy havazás akadályozza a vasuti forgalmat Az angol partokon több hajó hajótörést szenvedett

Berlinből jelentik: Észak- és Közép-németországban beköszöntött a tél és a hőmérő fagypontra hét fokot mutat. A nagy havazások miatt a vonatok is csak nagy késéssel közlekedhettek. Lipszében oly nagy havazás volt, hogy a villamosközlekedés megakadt.

Hamburgi jelentés szerint az Elba folyón megkezdődött a jégzajlás. Olyan nagy jégdarabok usznak, hogy a kisebb hajók járatait beszüntették. A hírtelen bekövetkezett erős fagy a hajózási te-

herforgalmat majdnem egészen megbénította.

Londonból érkezett jelentés szerint a nagy viharban, amely szombat óta dúl az angol partokon, igen sok hajó szerencsétlenül járt. A szél ereje nem gyöngült, még mindig 150 mérföldes óránként. North Cumberland partvidékén a Djerissa angol gőzös elsüllyedt, legénységét azonban sikerült megmenteni. A Georgia hollandi petroléumszállító hajó Cromer mellett a parti sziklak-

ba ütődött. Legénységének egy részét a Trant hollandi gőzös vette fel, a többi a tengerbe veszett. North Cumberland és Essex tartományok területén nagy árvíz pusztít.

A spanyol tengerparton 35 halászhajó süllyedt el. Az Exchange Telegraph jelenti Madridból, hogy egy Uberjord nevű állítólag német gőzös a spanyol partok mentén zátonyra futott és elsüllyedt. A hajó 6000 tonnás. Legénysége megmentült.

A pénzügyi bizottság megválasztotta a takarékosági bizottság tagjait

Csak a kormánypártok vannak képviselve a bizottságban

Beogradból jelentik: Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják Marinkovic külügyminiszter szerdai választát a külügyi interpellációkra.

A külügyminiszter beszéde egyúttal külügyi expozé is lesz és fel fogja ölelni az ország általános külügyi helyzetét és valamennyi szomszéd állammal való viszonyát.

Sokat foglalkoznak politikai körökben a költségvetési javaslattal is. Mint radikális körökből értesülünk, a pénzügyminiszter hajlandó a legvégső konzekvenciáig ragaszkodni javaslatához és így nem lehetetlen, hogy az ügynek komolyabb fejleményei lesznek.

Vukicsевич Velja miniszterelnök kedden délután kihallgatáson jelent meg a királynál és ezt az audienciát összefüggésbe hozták azokkal az eseményekkel és nyilatkozatokkal, amelyek a költségvetési javaslattal kapcsolatban történtek. Radikális képviselők meglehetősen rezerváltan viselkednek és többen kijelentették, hogy előbb tanulmányozni fogják a javaslatot és csak azután alkothatnak véleményt róla.

Radics István nyilatkozata a költségvetésről és a kereskedelmi szerződéséről

Radics István, a horvát parasztpárt vezére kedden hosszabb nyilatkozatot adott le az újságíróknak, amelyekben a költségvetéssel és a külkereskedelmi szerződésekkel foglalkozott.

— Az angol, belga és német kereskedelmi szerződések — mondotta Radics — olyan rosszak, hogy azokat vissza kellene adni a bizottságoknak. Különösen a jugoszláv-német kereskedelmi szerződés nem kielégítő. A szerződés tarifális rendelkezései nem védekező jelle-

gűek és nem mozdítják elő a ló, marha, disznó és a zsir kivételét. A lóra például hétézer dinár vám van, pedig a ló kivételét különösen elő kellett volna mozdítani, mert

a Vajdaságból évente ötvenezer lovat exportálnak, de fontos ez a kivétel a Muraközre és Szlovéniára nézve is.

— Védővámommal sújtja Németország többek közt a szilva és a lekvár bevitelét is. A szerződés ugy fest, mintha egy szerb család egy német családdal kötött volna, nem pedig egy mezőgazdasági állam egy ipari állammal. Nekünk nincs szükségünk négyezer vagon műtrágyára, mert a műtrágya nagyon drága és azok az urak, akik meg tudják fizetni, fizethetnek pár ezer dinárral többet. Nem vagyunk megelégedve a vasúti ipar védelmével sem, hanem

sokkal fontosabb lett volna az, hogy jó ekékhez jussunk.

— Jovanovic Jovánal együtt elhatároztuk, hogy az angol és belga kereskedelmi szerződést megszavazzuk, mert ha nem is jók, de nem olyan túlságosan rosszak.

a német szerződést azonban nem fogjuk megszavazni

és követeljük, hogy védjék meg a mezőgazdaság érdekeit. Mi kinyitottuk az ajtót a német iparnak és elvárjuk, hogy a másik oldalról biztosítsák a mi mezőgazdasági érdekeinket.

Radics ezután a költségvetéssel foglalkozott és élesen támadta a pénzügyminiszter javaslatát.

— A költségvetési javaslathoz — mondotta — a pénzügyminiszter 230 millió deficitet ismer be, de a függő adósságok másfél milliárdot tesznek ki. Franciaország a függő adósságok miatt három

évig nem akarta aláírni a barátsági szerződést. Marinkovicnak most sikerült a szerződést aláírni, de az adósságok kérdése még nincs rendezve.

— Az erdőügyi minisztérium teljesen passzív.

A költségvetési deficit körülbelül négymilliárd lesz

és a kormánynak vissza kell adni a javaslatot, mert a tényleges hiány helyett formálisan csak 230 millió deficitet mutat ki.

Radics végül kijelentette, hogy a kormány helyzete nagyon labilis és a radikálisok után három nagyobb pártnak, a horvát parasztpárt, a demokrata párt és független demokrata párt koalíciójának kellene a kormányzást átvenni, mert ez volna a legegészségesebb alakulat.

A pénzügyi bizottság ülése

Kedden délután négy órakor a pénzügyi bizottság ülést tartott Szobotics Nikola elnöke alatt. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása után Szobotics elnök javasolta, hogy válasszák meg az ugynevezett állami takarékosági bizottság tagjait. A javaslat fölött nagy vita keletkezett és az ellenzék részéről Popovic Svetislav, Radics István, Krajacs Iván és Demetrovic Juraj vettek részt. Az ellenzéki szónokok azt vitatták, hogy a választást nem szabad megejteni, mert ellenkezik a parlamentarizmus elvével az, hogy egy parlamenti bizottság tagjainak felét a pénzügyminiszter ukázzal nevezi ki. A kormánypártok álláspontját Setyerov Szilvákó dr. és Radics Szima dr. képviselték a vitában.

A bizottság ezután megválasztotta az állami takarékosági bizottság tagjait.

Tovább folynak a tárgyalások a subotica-i pártok között

A noviszadi magyar párt megegyezése a radikálisokkal

Szuboticán még mindig nem jött létre a megegyezés a radikális párt és a demokrata párt, illetve a radikális és Radics-párt között. A tárgyalások kedden egész nap folytak a pártok között, pozitív eredmény azonban még nincs. Kedd este az volt a helyzet, hogy nem lehetett még tudni, hogy a radikális párt melyik pártot fogja bevonni a többségi koalícióba.

Két újabb feljelentés a becskerek-i választási visszaélések miatt

Becskerekről jelentik: A független demokrata párt határozata alapján — mint megírtuk — dr. Dosen Vojislav becskerek-i ügyvéd feljelentést tett a törvényszéken tizenhárom becskerek-i polgár ellen választási visszaélés miatt. A feljelentettek között szerepel Szlavkov Obrád földmives is, akinél a feljelentés szerint több gummigolyócskát láttak a választás napján.

Szavkov Obrád ellen most dr. Dosen újabb feljelentést tett, amelyben rendkívül érdekes esetet ad elő. A feljelentés szerint Szavkov Obrád szombat éjszaka a becskerek-i Grósz-féle vendéglőben mulatott és ittasan elővett a zsebéből két választási gummigolyócskát és mutogatta a jelenlévőknek. Onnan a kocsmakávéházba, majd a Fehér Galamb-vendéglőbe ment és mindenütt mutogatta a golyókat.

A Fehér Galambban Szlavkov Obrád hangosan kiabálta, hogy még otthon is van sok szavazógolyója és ezer dinárért hajlandó bárkinek nagyobb mennyiségű golyót szállítani. A vendéglőben jelen voltak Kozlovacski Milán és Kraljev Mladen detektívek is és Kraljev elvette Szlavkovtól a golyócskákat. Ezt látta Martinov Joca, Mitrov Miroslav és Vukov Laza földmivesek is, akiket dr. Dosen tanuként nevezett meg a feljelentésben.

Egyidejűleg dr. Dosen még egy feljelentést nyújtott be. Eszerint Szavin Néca ugyanezen éjjel azt mondta Palevics Voja volt detektívnek, hogy ő nyolc golyót kapott Kamencsics rendőrtisztviselőtől és nem fél attól, hogy emiatt bármilyen baj történhessen.

Noviszadon létrejött a hivatalos radikális párt és a magyar párt közötti megegyezés

Noviszadról jelentik: A hivatalos radikális párt — mint jelentettük — a választások után tárgyalásokat kezdett a magyar párttal és a Pribicevics-párttal, hogy a törvényhatósági bizottságban kormányzóképes többséget létesítsen. A magyar párttal folytatott tárgyalások hétfőn eredményes befejezésre vezettek és a létrejött megállapodást kedden irásbafoglalták és azt mindkét párt vezetősége aláírta.

Profuma Béla, volt polgármester a magyar párt egyik vezető tagja és Achs Izor gyáros, a magyar párt ügyvezető alelnöke, kijelentették a Bácsmegegyei Napló munkatársának, hogy a hivatalos radikális párttal a megegyezés létrejött és azt kedden írásba is foglalták. A megegyezésnek nincsenek személyi vonatkozásai kikötésai, ilyeneket sem a radikális párt, sem a magyar párt nem támasztott. A radikális párt nem kívánta, hogy a magyar párt dr. Borota Branislav polgármestersége mellett lekössse magát, mert a magyar párt eleve kijelentette, hogy dr. Borota Branislav polgármesterségét támogatni fogja. A magyar párt sem támasztott személyi kívánságokat és nem kötött ki maga részére semmilyen városi állást, ellenben követelése — amelyek mellett ki-tartott — kizárólag tárgyi természetűek és közérdekek voltak. A magyar párt biztosította a magyar nyelv használatát a törvényhatósági közgyűléseken, azonkívül körvonalozta követeléseit a Darányi-telepet illetően, a bérletek megváltása tekintetében, az iskola és utak kérdésében.

A Pribicevics-párt és a radikális párt között megindult tárgyalásokról dr. Rajkovic Misa hivatalos radikális párt ügyvezető elnöke a következőket mondotta a Bácsmegegyei Napló munkatársának: — A független demokrata párt kö-zölte velünk, hogy a törvényhatósági

életben velünk együtt akarnak közreműködni. Természetes, hogy ilyen ajánlat bennünket is tárgyalásokra késztetett és a megindult tárgyalások még nem fejeződtek be. A független demokrata párt politikamentes közreműködésre gondol és tárgyi és személyi kívánságokkal állt elő. Ami a tárgyi követeléseket illeti, azokat pártunk mérlegelni fogja, de megnehezíti a megegyezést, hogy a független demokrata párt egész sor személyi követelést is támaszt. Amellett, hogy a független demokrata pártnak ma is sok exponense van a városházán vezető állásban, mégis egész sor új embert kíván megválasztani, köztük dr. Petrovics Bránko tőzsdei főtitkár, akit pénzügyi tanácsnoknak akarnak megválasztani. A független demokraták, Boksan Radivoj pénzügyi tanácsnokot kizárólag adóügyi tanácsnoknak kívánja meghagyni, noha ilyen állás nincs is szervezve és pénzügyi tanácsnoknak az ő jelöltjük kerülne a tanácsba. A Pribicevics-párt ezenfelül husz hivatalnok állásra pályázik és ezekre az állásokra több öregebb embert, köztük nyugdíjazott tanítókat akar a városházán elhelyezni. Szerintem ez a kívánságok ellentétben áll hirdetett takarékosági elvükkel, mert a másutt nyugdíjazott tisztviselők megválasztása a várost túl korán és érzékenyen meg-

terhelné. Ha a Pribicevics-párt személyi kívánságai teljesülnének, úgy a meglevő és pártjuk embereivel betöltött tanácsnoki állásokon kívül az összes főbb tisztviselői állások a kezükbe kerülnek. A tárgyalások folyamatban vannak és pártunk hamarosan határozni fog ebben a kérdésben is. Megnehezíti a személyi kérdések megoldását, hogy a független demokrata párt jelöltjeinek jó része az államnyelven kívül nem tudja a magyar nyelvet.

— Valószínű az a hír, mintha a radikális párt másik frakciójával tárgyalások folynának, hogy azzal egyesüljünk. Ilyen tárgyalások nincsenek és tudomásom szerint nincs is szó arról, hogy megindulnának. Szerintem pártunknak sikerült a városi többséget biztosítani és a törvényhatósági bizottságot munkaképessé tenni.

Más forrásból szerzett értesüléseink szerint a kormányzó többség a radikális, a magyar, a német, a zsidó pártokból fog létrejönni.

Bacsevics Pérot megválasztották bajmoki jegyzőnek

A bajmoki képviselőtestület hétfőn tartotta első érdemleges közgyűlését, amelyen huszonhat szavazattal huszonöt

ellenében közgyűlési jegyzővé választották Bacsevics Péter jelenlegi közgyűlési jegyzőt, volt szubotica-i rendőrkapitányt. A közgyűlés egyhangú határozattal megerősítette állásukban Peiffer József alatorvost, Kiss János és Nagy András közgyűlési irnokokat, akiket még háboru előtt választottak meg. Végül elhatározta a közgyűlés, hogy a közgyűlési orvosi, az adóügyi és közigazgatási aljegyzői állásra, az üresedésben levő harmadik irnoki állásra és a végrehajtói állásra pályázatot ír ki.

Bacsevics Péter megválasztása Bajmokon általános meglepetést keltett. A jegyző eddigi működése alatt a lakosság általános megbecsülését vivta ki és rendőrkapitányi működése alatt Szuboticán is lelkiismeretes, megértő tisztviselőnek bizonyult.

Visszavonták az adai petíciót

Szentáról jelentik: Nikolics Nikola adai gazda — mint jelentettük — meglebebbzte az adai közgyűlést, mert nagyon sokan nem szavazhattak amiatt, hogy nevük nem egyezett a választási névjegyzékben felvett névvel. Nikolics visszavonta a petíciót és így a választói törvény szerint a választás jogerős. Bikár Mirkó szentai főszolgabíró szombat délelőttre hívta össze az új képviselőtestületet az előjáróság megválasztására. Horgoson Tóth János bíró felfüggesztése miatt a napokban újból lesz bíróválasztás.

Lazarevön is megalakult az előjáróság

A bánati Lazarevo községben megalakult az előjáróság. Birónak Kapitán János németpártit választották meg.

A kiutasított magyar színészek kedden elutaztak Szomborból

Minden intervenció eredménytelen volt

A kiutasítások miatt teljesen megbénult a vajdasági magyar színtársulat működése

Nemcsak Szomborban, hanem az egész Vajdaság területén nagy megdöbbenést keltett az a hír, hogy a belügyminisztérium határozott utasítására a vajdasági magyar színtársulat tizenhat tagját kiutasították és hogy minden intervenció, amely a kiutasítások visszavonására irányult, eredménytelenül végződött. A hír különösen a társulat tagjaira hatott lesújtóan és annak ellenére, hogy a hétfő esti előadás még lepergett, a kulisszák mögött olyan jelenetek játszódtak le, amelyek a legnagyobb kétségbeesést tükrözték. Voltak, akik sirógörcsöt kaptak és a társulat egyik hölgytagját anynyira megviselték az izgalmak, hogy a lakására kellett szállítani, ahol egész éjjel orvosi kezelésben részesült.

Amikor már nyilvánvalóvá vált, hogy a helyi hatóságok semmit sem tehetnek a kiutasított színészek érdekében, Beogradban próbáltak intervenálni, de minden eredmény nélkül, habár az akcióban egyaránt résztvettek egy radikális párt, mint a magyar párt vezetői. Hétfőn este, egy banketten is, amelyet dr. Lalosevics Joca, dr. Rácics Szima képviselők, valamint dr. Maglic Cveta városi közgyűlési tag tiszteletére rendeztek és amelyen pártkülönbség nélkül szép számmal vettek részt, szóba került a kiutasítások ügye. Zvirscics Károly nagyiparos tette szavá az ügyet, rámutatva arra, hogy a magyar színtársulat működését ezekkel a kiutasításokkal teljesen lehetetlenné tették. Kérte dr. Lalosevics Jócót, akinek nagy érdemei vannak a koncesszió megszerzése körül, hogy kövessen el mindent a kiutasítások visszavonása érdekében. Lalosevics Joca válaszában kijelentette, hogy el fog járni a kiutasított színészek ügyében és megígérte, hogy másnap, kedden telefonon érintkezésbe lép Vukicsevics Velja miniszterelnök-belügyminiszterrel. Lalosevics képviselő kedden délelőtt fel is hívta telefonon Vukicsevics miniszterelnököt, aki válaszában kijelentette, hogy Földessy szingizgató koncessziója körül nincs semmi baj, csak a társulat egyes személyei

ellen merültek fel kifogások, de ha maguk az érdekelt színészek Beogradban személyesen igazolni tudnák ezeknek a kifogásoknak alaptalanságát, az ügyet sikerülne kedvezően elintézni.

A miniszterelnök választás nyomban közölték Földessy Sándor szingizgatóval, azonban az a terv, hogy a színészek Beogradba utazzanak, lehetetlennek bizonyult, miután az utasítás értelmében huszonnyolc órán belül el kellett hagyniok Jugoszlávia területét. Így azután a színtársulat tagjai belenyugodtak sorsukba és türelmesen várták az indulás óráját.

Kedden délután mondtak búcsút Szombornak a kiutasított színészek, névszerint Havasi Mimi, Irsay Nóra, Kálmán Mancsi, Gáth-Görler Viktor, Ekecs Ferenc, Bokor Lajos, Füredi Mór, Kincses László, Grosch Gizi, Kolos Erzsé-

Soltész Anni, Szirtés László, Tarnai László, Nyerges Ferenc, Váradi Ede és Váradi Edéné és a két órai vonattal utaztak el Szuboticán át Budapest felé. A színészeket Szomborban a társulat visszamaradt tagjain kívül nagy számú közönség is kikísérte az állomásra, ahol érzékeny búcsút vett tőlük.

A színtársulat működése ezek után természetesen csaknem teljesen megbénult, miután nyolc kardalosan kívül csupán Földessy Sándor igazgató, Földessy Sándorné, Budai Ilonka, Gabányi Böske, N. Reményi Sári és Nyárai Rezső maradtak vissza. Kedden estére műsoron szerepelt az Antónia, amelyre a jegyek már elővételben elkeltek, de a váratlanul közbejött események miatt a darabot le kellett venni a műsorról és helyette a csonka társulat kabaré-estét rendezte. sz. m.

Szuboticán megkezdik az iskolai névvegyelemzés likvidálását

A tanfelügyelőség a rendelet értelmében figyelembe veszi a magyar szülők kívánságát

Szuboticán is végrehajtásra kerül már a közoktatásügyi miniszter rendelete a névvegyelemzés megszüntetéséről. A rendelet végrehajtására eddig azért nem került sor, mert Ognyanov Petar, a magyar elemi iskolák tanfelügyelője benyújtotta lemondását és amíg a lemondás sorsáról nem történt döntés, a tanfelügyelőségen az ügy függőben maradt.

Mikics Alekszandar, az új tanfelügyelő, aki most a magyar elemi iskolák ügyeinek intézését átvette, a Bácsmegegyei Napló munkatársa előtt kijelentette, hogy a közoktatásügyi miniszter rendelete a tanfelügyelőségen van már és annak értelmében haladéktalanul megkezdik a névvegyelemzés felfüggesztését. A tanfelügyelőség figyelembe fogja venni a szülők jelen-

tését és kívánságát a tanulógyermekek nemzetiségének elbírálásánál és ehhez képest fog intézkedni arról, hogy a tanulók a jövőben szerb, vagy magyar iskolába járjanak-e.

Arra vonatkozólag nem tud felvilágosítást adni a tanfelügyelőség, hogy a rendelet végrehajtása mekkora eltolódást fog előidézni a szerb és a magyar elemi iskolák létszámában, minthogy nem látható előre, milyen számban jelentkeznek majd a szülők, hogy gyermekeiket magyar osztályba való áthelyezését kérik. Miután a rendelet végrehajtásánál a főszempont a szülők nyilatkozata, remélhető, hogy ezen az uton minden magyar gyerek olyan iskolába kerül, ahol képes lesz ismereteket elsajátítani: a magyar tannyelvű iskolába.

Tovább folytatódnak a magyarországi egyetemi zavargások

A fajvédő diákok már a tanárokat is megakadályozzák az előadások megtartásában — Uccai tüntetések Szegeden

Az egyetemi verekedések ügye a magyar parlament előtt

Budapestről jelentik: A numerus clausus módosítása ellen tüntető diákság tovább folytatja akcióját és ha kedden nem is voltak nagyobb verekedések az egyetemeken, ez nem a kedélyek lehiggadásának tulajdonítható, hanem annak, hogy a zsidó hallgatók, az utóbbi napok eseményein okulva, egyszerűen távolmaradtak az egyetemekről. Valahányszor azonban valamely elszántabb zsidó diák mégis beugrik az egyetemre, a bajtársak mindannyiszor körülveszik és gummitokkal, meg bikaesőkökkel hadonászva kényszerítik a távozásra. Így történt kedden is mindazon a fakultásokon, ahol a zsidó hallgatók megjelentek.

A vidéki egyetemeken, főleg Szegeden játszódtak le kedden botrányos jelenetek, ahol az egyetemi hallgatók mozgalmukat áttérítették az uccára is,

és minden fakultáson heves jelenetek játszódtak le. Dél előtt a központi egyetemen történt az első incidens. Kiss Adólf dr. professzor be akart menni az előadóterembe, hogy megtartsa előadását, azonban néhány hallgató eléje állt és így szólt hozzá:

Professzor ur, ma délelőtt nem lesz előadás!

A tanár erőlyesen tiltakozott a diákok fellépése ellen és bement a terembe, ahol azonban a diákok közölték vele, hogy nem kívánnak résztvenni az előadáson. A folyosón közben körülbelül kétszáz hallgató tolongott és «Le a zsidókkal» kiáltással keresték a zsidó hallgatókat. Találtak is három zsidó diákot, akiket igazoltatás után elfávolítottak az egyetemről.

A tüntetők innen átvonultak a természetudományi intézetbe, ahol a pedellusok a kapuban felszólították őket, hogy ne menjenek be az épületbe és amikor a bajtársak erre a felszólításra nem is hederítettek, az altisztek erőlyesebben akartak fellépni. Erre

formális közeledés felőlét ki, melynek végén a pedellusok visszazsorították a hallgatókat és bezárták a kapukat, mire a bajtársak néhány ablakot beverték.

Innen az anatómiai intézethez vonultak a rendezavarók és ott igazoltatták, majd a bölcsészeti fakultásra mentek, ahol Horger Antal dékán felszólította őket, hogy hagyják el az épületet, de ez a felszólítás hiábavalónak bizonyult és a rendezavarók a zsidókat kivéve az épületből. Közben megérkezett a bölcsészeti fakultásra, dr. Erdélyi László pap-professzor a szegedi Szentimre-kör vezetője, mire

a bajtársak hangosan tüntetni kezdték a pap-professzor ellen, mert a legutóbbi zavargások alkalmával két zsidó nőhallgatót megvédték.

A rendezavaró diákok ezután hátrus sorokban zárt menetben a központi egyetem felé vonultak, utközben éltetve a numerus clausust és ahogyan Klebelsberg kancellárminisztert és a zsidókat. Az uccai tüntetés hírére ötven rendőrt vezényelték ki a központi egyetem épülete elé és amikor a rendőrök közeledtek, a diákok hirtelen a hírnyszt kezdték énekelni. A rendőrök kordont vontak az egyetem előtt és arra hívatkozva, hogy nincs előadás, senkit sem engedtek be az épületbe. Később a rendőrség felszólítására a tüntető diákság feloszlott.

Pécsen tizenkéttagú diákküldöttség kecske fel a hétfői zavargások ügyében dr. Vasváry Ferenc rektort, aki a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy

a hétfői tüntetőkkel szemben a leg súlyosabb rendszabályokat fogja alkalmazni.

Az egyetemi zavargások kedden a

parlamenten is foglalkoztatták. Ugy a jobboldali, mint a baloldali folyosókon az egyetemi verekedésekről volt szó és Rassay Károly kijelentette, hogy a tüntetőkkel szemben

nem ideiglenes, hanem olyan kitélésre van szükség, mellyel egyútt jár a félév elvesztése és a verekedőknek büntető hatóság elé való utalása.

Az üléssteremben is szóba került ezalatt az egyetemi zavargások ügye. Hegyegi-Kiss Pál demokrata képviselő, a napirendi vitánál tette szavá az egyetemi tüntetéseket és súlyosan elítélte azokat. Egyúttal azt a kérdést is felvetette, hogy kiket terhel felelősség az egyetemi zavargásokért. Szerinte főleg azok a felelősök, akik ellene vannak a numerus clausus megváltoztatásának, de nem a porondon küzdenek, hanem támogatják a kormányt, a másik oldalon

pedig az ifjuság bérét küldik a vásárba. Rámutatott gróf Teleky Pál szerepére, aki a Paleologus-ügytől kezdve a frank-ügyön keresztül egész az egyetemi zavargásokig egész különös szerepet játszik. De

megállapította a kormány felelősségét is, mert mint ellenzéki képviselő tudja, hogy a kormányhatárolon milyen hatást tud gyakorolni rendőri szervei útján és ha akarja, az ilyen excessusokat meg tudja szüntetni.

A képviselő követelte, hogy mindazok ellen a rektorok és dékánok ellen fejelem indítsanak, akiknek fakultásai verekedések voltak, mert a rektorok kötelesek gondoskodni arról, hogy ne legyenek verekedések. A képviselőház szerdai ülésén Pakots József interpelláció alakjában teszi szavá az egyetemi zavargásokat és gróf Klebelsberg Kunó kancellárminiszter szerdán egyszerre jog válaszolni.

Kéjgyilkosság áldozata lett a legszebb plávnai leány

Huszonkét késszurással ölték meg gyilkosai Bartulov Ivkát — Több személyt letartóztattak

Noviszadról jelentik: A délbácskai Plavna község határában háromszáz méternyire a községtől, mint megirtuk, meggyilkolva találtak Bartulov Ivkát, a falu legszebb leányát. Kedden Noviszadról bírói bizottság szállt ki a helyszínre, melynek tagjai voltak dr. Noák Tomisláv vizsgálóbíró és dr. Vukovjac Zsarkó államügyész.

A bizottság megállapította, hogy Bartulov Ivka vasárnap este bálban volt, ahonnan éjjel tájban eltűnt. **A leány testén huszonkét késszurástól eredő sebet**

találtak és az orvos megállapította, hogy a fiatal leányon **mielőtt meggyilkolták, erőszakot követtek el.**

A esendőrség több személyt letartóztattott a kéjgyilkos gyanúja miatt, de a letartóztatottak neveit a nyomozás érdekében nem közölték a nyilvánossággal.

A letartóztatottak egyikénél **hatalmas mérszoroskást találtak.** A penge szélessége megfelel a leány testén talált sebek méreteinek. A esendőrség a nyomozást folytatja.

Több mint ötmillió dinárral tartoznak a munkaadók a munkásbiztosító pénztárnak

Brkics György igazgató a pénztár jövő feladatairól

A szubotica munkásbiztosító pénztár igazgatósága, mint már megirtuk, a legutóbbi ülésén letárgyalta a pénztár jövő évi költségvetését, melyet az 1927 első felének járulékforgalma alapján állítottak össze.

A munkásbiztosító pénztárnak az év első hat hónapjában betegsegélyezési járuléka címén 4.121.733 dinár, balesetjuttalék címén 579.682, munkásbörze járuléka címén 201.793, munkáskamarai illeték címén 195.223 dinár volt a követelése, amireh járult az 1926. évről hátralék címén áthozott 5.196.042 dinár. Ebből az összegből az első hat hónapban csak 5.004.770 dinárt fizettek be, úgy hogy a hátralék, amivel a pénztárnak tartoznak 5.390.000 dinárt tesz ki. Ez a nagy hátralék igen megnövekedett a munkásbiztosító pénztár működéséről, mely az első hat hónap járuléka-bevételeiből táppénz címén 1.449.605, orvosi költségek, gyógyszer, szanatóriumi és árdőköltségek címén 1.597.622, kezelési költség címén pedig 1.100.530 dinárt fizetett ki. Az elmúlt fél-évet tehát 26.000 dinár deficitel zárta a munkásbiztosító pénztár.

A munkásbiztosító pénztár jövő feladatairól Brkics György igazgató a következőket mondotta:

— A pénztár elhatározta, hogy a pénztár anyagi helyzetének megjavítása céljából körrendeletet ad ki, melyben felszólítja a munkáltatókat, hogy mindazokat az alkalmazottaikat, akiket eddig egyáltalában nem, vagy nem a tényleges

fizetéssel jelentettek be, legkésőbbben **nyolc napon belül jelentésük be, mely esetben a pénztár ekkor attól a törvényben biztosított jogától, hogy a be nem jelentett vagy szabálytalanul bejelentett alkalmazottak után a járulékot visszamenő időre követelje.** Ezt a kedvezményt az igazgatóság azért kívánja nyújtani, mert a mai súlyos gazdasági viszonyok között élő iparos és kereskedő osztályt nem akarja még nagyobb terhekkel sújtani. Mintán a visszamenő időre kirovando járulékot a munkaadók sajátjukból tartoznak a pénztárnak megtéríteni, az igazgatóság bízik benne, hogy a kibocsátott felhívásának meg lesz a kívánt eredménye és a munkáltatók az eddig be nem jelentett alkalmazottaikat a felhívás napjától szabályszerűen bejelentik. Egy másik igen fontos problémája a pénztárnak: a járulékhátralék rendezése. Az elmúlt évről több mint öt millió dinár hátralékot voltunk kénytelenek a folyó évre áthozni. Ez az összeg a folyó évben még nagyobb lesz, mert a gazdasági válság a folyó évben még jobban éreztette hatását. Ez a körülmény indította az új igazgatóságot arra az elhatározásra, hogy e téren is gyökeres reformokat léptessen életbe: elhatározta, hogy a fizetési jegyzékeket a jövőben pontosan havonta fogja a munkáltatóknak kikézbésíteni, hogy ez által a szűkösebb anyagi viszonyok között élő munkáltatóknak is lehetővé tegye a járulékoknak kisebb részletekben

való kiegyenlítését. A régebbi hátralékok rendezésére rövid határidőt adunk és mindazok ellen, akik hátralékokukat az adott kedvezmény dacára sem rendezik, kéréllhetetlen szigorral járunk el, mert a munkásbiztosítás nagy feladataival semmiképpen sem tartjuk összeegyeztethetőnek, hogy egyesek a munkásaitól levont járulékokat hónapokon keresztül maguknál tartják és magános céljaikra használják fel.

Titokzatos rablók garázdálkodnak Noviszadon

Egy Szremszka-uccai házban elfogták az egyik tettest — Halál tartóztatás történt a rablási kísérletek ügyében

Noviszadról jelentik: Keddre virradó éjjel izgalmas események történtek Noviszadon a Szremszka-ucca 11. számú házban. Ebben a gyártelepektől körülveit házban lakik Melka Márton építész és Macedonics Szvetozár kereskedő. Hajnali három óra tájban Macedonics eselédje észrevette, hogy az épülethez létrát támasztottak és egy ember feléle igyekszik a házfelére, egy másik a létra mellett áll. A leány hallgatózóit és ekkor észrevette azt is, hogy az előszoba aijait valaki nyitogatja. Megijedt és terfuszakadástól kiabálni kezdett:

— Szélvő, add ide a revolvert, tolvajok vannak a házban!

A szobában a leányon kívül senki sem tartózkodott, a leány csak azért kiabált, hogy a szomszédok figyelmét felkeltse. A lármára figyelmes lett Macedonics Szvetozárné is, aki szintén segítségért kiáltott, de sem a környékbeli gyárak őrei, sem rendőrök nem jelenektek. A kereskedő felesége kirohant a szobából és Melka építész lakásába menekült. Ekkor már az összes lakók talpon voltak és valamennyien segítségért kiáltoztak. Közben a helyszínre érkezett több éjjeli őr és rendőr, amikor a szomszédos házból, ahol Szántó Mór gyárigazgató lakik, segélykiáltások hallatszóttak. A rendőrök behatoltak a házba és feltörve az egyik szoba aijait, ott egy férfit találtak. **A szoba fel volt forszalva és látszott, hogy az idegen keresett valamit.** Felvitették a rendőrségre, ahol Malinesics Radoljub megkezdte a kihallgatását. Az elfogott ember elmondotta, hogy Lukics Dánielnek hívják, szapárai lakos, ahol felesége, két gyereke és tizenhárom hold földje van.

Lukicsot meguatozták és zsebében 48 angol fontra kiállított csekket és egy angol nyelvű levelet találtak, melyben arról értesíti az angol külügyi hivatal Lukicsot, hogy kiutalják részére a gyanuati hadseregben töltött szolgálatának díját.

Arra a kérdésre, hogyan került a lakásba, az állítólagos Lukics egészen fantasztikus mesét talált ki. Elmondotta, hogy Beogradból jött. Szapárra akart utazni. A noviszadi vasútállomás közelében két ismeretlen alak megtámadta. Ő futásnak eredt, de a két támadó üldözte. Így került a Szremszka-uccába és maga se tudja, hogy került be az ismeretlen lakásba, melynek aijait, üldözőitől félve, magára zárta.

Ez a vallomás azért látszik valószínűlennnek, mert a Szremszka-ucca távol esik a vasúttól és lehetetlen, hogy utközben ne találkoztott volna Lukics egy rendőrrel, vagy járókelőkkel, akiket segítségért kérhetett volna. A rendőrségnek az a gyanúja, hogy tolvajit fogták, aki a Lukics névre szóló okmányokat lopta valakitől.

Vasárnapra virradó éjjel ismeretlen tettesek behatoltak Macedonics édesanyjának lakásába és Macedonics Darinkát, Macedonics Szvetozár hógát összekötözték, türilközött gyömöszöltek a szájába és a találat kiosztották. A rendőrségnek az a feltevése, hogy a két rablási kísérlet között összefüggés van, ezért Macedonics Darinkát szembesítették az állítólagos Lukicsal. **A leány nem ismerte fel benne támadóját.** Kedden egyébként hat letartóztatás történt ennek az utóbbi beörésnek az ügyében, de a leány egyikben sem ismerte fel támadóját.

A nyomozást folytatják. Lukicsot letartóztatták és látározották. Szapárra, hogy ismeri-e ott ilyen nevű embert.

Rodics Rafael érsek Csókán, Csókáról jelentik: A csókai katolikus kegyuraságot, Lederer Arturt magas kintetés érte. Rodics Rafael érsek több bányai főpap kíséretében látogatásával megrizte a jótékonyágáról és áldozatkészségéről ismert csókai földbírtokost, aki a magas vendégek tiszteltére meleg ünnepséget rendezett. Az érsek társaságában voltak Kovács István pápai prefektus, Engel Ferenc pápai kamarás, Premier Frigyes protonotárius, Herrenbacher Dénes pápai kamarás, főtisztelendő Watu Oszkár és Molnár László csókai plébános, szentszéki tanácsos.

Uj főkapitány Kikindán. Kikindáról jelentik: Alexijevics Mita beogradi kerületi főispán Budisin Pero kikindai rendőrfőkapitányt saját kérelmére felmentette és helyébe Arsenijevics Alekszandar volt melencei jegyzőt nevezte ki főkapitánnyá. Az új főkapitány hétfőn vette át hivatalát.

A népszövetségi ligák Beogradban tartják decemberi kongresszusukat. Beogradból jelentik: A népszövetségi ligák uniója december 10-ikén Beogradban kongresszust tart. A kongresszuson 24 állam vesz részt.

Főbelőtte magát egy beeskereki detektiv. Beeskerekről jelentik: Az elmúlt este Beeskereken Peljad Ivan a vasúti rendőrség detektívje lakásán szolgálati revolverével főbelőtte magát és meghalt. A detektiv már régebb idő óta buskomor volt, mert hozzátartozói pár hónap alatt valamilyen meghaltak. Peljad busculevel nem hagyott hátra.

Halála után rehabilitálták Rimaszombat város volt polgármesterét. Rimaszombatról jelentik: Még 1924 júliusában történt, hogy a rimaszombati RPOS futbalcsapata Salgótarjánban vendégszerepelt. A csapatot elkísérte a nemrég tragikus körülmények között elhunyt Vladár József akkori polgármester is. A salgótarjániak üdvözlő beszédére a klubtagok felkérésére Vladár válaszolt és beszédében a sport minden összefogó erejéről emlékezett meg. A csapattal volt egy rimaszombati detektiv is, aki visszatérően Vladár polgármestert a járásfőnökségnél feljelentette és nemzetgyalázzással vádolta. Hanes járásfőnök eljárását is indította a polgármester ellen, akit 200 korona rendbírsággal sújtott. Felelősség folytán az ügy most került a legfelsőbb közigazgatási bíróság elé, amely a járásfőnök intézkedését törvénytelennek jelentette ki és az elhunyt polgármester emlékét így rehabilitálta.

Svéd diplomata családi drámája Párisban. Párisból jelentik: Hétfőn délután Páris egyik bérházában egy Grebst revü lakó agyonlőtte a feleségét, aztán öngyilkosságot követett el. Mind a ketten meghaltak, mire a mentők autóbomba odaért. A szerencsétlen házaspár valamikor jobb napokat látott. Grebst svéd konzul volt Párisban, felesége pedig Stina Nordström néven ismert svéd írónő. A férfi levelet hagyott hátra a rendőrséghez címelve, amelyben megírta, hogy anyagilag teljesen tönkrement és nem bírja tovább a küzdelmet. A jelekből azt következteti a rendőrség, hogy a házaspár nem közös akarattal ment a halálba.

A vajdasági magánalkalmazottak mozgalma. A jugoszláviai magánalkalmazottak zagrebi kongresszusa után elhatározták, hogy a Vajdaságban széleskörű mozgalmat indítanak a magánalkalmazottak gazdasági szervezkedésére. Ezért a magánalkalmazottak tartományi szövetsége Beeskereken akciót indított és intenzív munkára hívta fel az összes vajdasági szervezeteket. A szövetség külön lapot indít a Vajdaság részére »Privatni Namještenik« címen. A lap január elsején fog megindulni Beeskereken.

A noviszadi cionista klub viharos közgyűlése. Noviszadról jelentik: A noviszadi cionista klub, vasárnapi közgyűlést a szokottnál nagyobb érdeklődés előzte meg, mert már napokkal előbb híre ment annak, hogy a cionista klub vezetőségével elégedetlen ifjúság éles és erőteljes támadásra készül a vezetőség ellen. A közgyűlésen, amelyen a tagok nagy számban vettek részt, dr. Sattler Mátyás elnök hosszabb beszámolóban ismertette az összes cionista problémákat. Utána Schreiber Adolf hosszabb és éleshangú beszédben viharos jeleneteket adott okot, ostromozta a vezetőség munkáját, amely szerinte eltért a cionizmus programjától. Fürst Bezalet, Schossberger Márton, Hered Jenő és dr. Lusztig Nándor hitközségi elnök védelmébe vették a cionista klub vezetőségét. Dr. Schwartz Péter rámutatott arra, milyen szükséges a kritika. Klein Aleksza és Lampol Pál, felszólalásaikban ugyancsak éles bírálatban részesítették a vezetőséget. Locker Vilmos hibáztatja a szerinte rosszhiszemű kritikát és védelmébe vette a vezetőséget. Végül dr. Sattler Mátyás próbálta az ellentéteket áthidalni és a közgyűlés folytatását délutánra halasztotta, amikor a tisztújítást megejtették. A választástól az elégedetlen ifjúság tüntetőleg távol maradt és a vezetőség hivatalos listája változtatás nélkül ment keresztül.

Kozmetikai intézet
állandó orvosi vezetés és felügyelet alatt
Sabotica, Ulica - Ictod trg
5
Vilányi és Társaság *** Bőr- és szépségápolás

Egy amerikai repülő elindult a Csendes-óceán átrepülésére. Newyorkból jelentik: San-Franciscoból érkezett jelentés szerint Gilier pilóta, aki már a múlt szombaton meg akarta kísérelni a Csendes-óceán átrepülését, de a kedvezőtlen idő miatt visszafordult, kedden reggel 7 óra 23 perckor kaliforniai idő szerint ismét elindult az óceán átrepülésére. Gilier mindössze egyszer akarja megszakítani útját Honoluluban.

Elégett egy autó. Beeskerekről jelentik: A beeskereki Komós-testvérek cég autója a Beeskerek Melence közötti országúton kigyulladt és elégett. Az autó biztosítva volt, a kár megtérült.

Adomány. Szügyi József (Kula) ötven dinárt küldött a nyomorgó özvegy Mezei Jánosnénak. Az adományt rendeltetési helyére juttattuk.

Orosz emigránsok meg akarták verni Lyonban eKreuzskit. Párisból jelentik: Lyonban hétfőn az orosz monarchia emigránsok majdnem megverték Kerenszkij volt orosz miniszterelnököt. Tömegesen élnek Lyonban orosz emigránsok, akik részint mint kikötőmunkások, részint a gyárakban találtak elhelyezkedést és Kerenszkij azért jött Lyonba, hogy honfitársaival gyűlést tartson. Oroszország jövőjéről beszélt, mint alkotmányos országról, de óvatosan kerülte a cári uralom említését, ami mód fölött felbőszítette főleg monarchistákból álló hallgatóságát. Egy emigráns, aki a cári uralom idején testőrtiszt volt, most pedig egy lyoni gyárban munkás, Kerenszkijt hazafüggőként vádolta. Ha idejében nem jönnek a rendőrök, akiknek sorfala között Kerenszkij távozott a gyűlésről, akkor súlyosan inzultáltak volna.

Ketten beszélnek

A Daily Mail jelenti, hogy a Salmon szigeteken az évi adó beszedésére kiküldött végrehajtót a bennszülött kannibálok elfogták és megették. Két vadember beszélget a lakoma után.

Az öreg kannibál: Egészen izletes. (A fogalt piszkálja). Sokkal jobban izlett az oroszlan vadászni.

Az ifju kannibál: Az a kövér, akit a múlt héten kebeleztünk be?

Igen. Megjegyzem régen ettem ilyen finomat. Valami különös porhanyós husa volt... hiába, a jó nevelés, mindegy egyes falaton megéreztem.

En a mozioperatörbe szerettem volna beleharapni... Csak kóstolt... de megzabálták előlem... még a csontokat is...

Az semmi öcsém. Ettél te már hittérítő?

(Vágyakozva). Nem. (Nem is tudod akkor, hogy mi a jó! Csettint a nyelvével). Csupa szalonna! Sajnos mostanában elmaradónak tölnek ezek a derék lelkiatyák. Emlékszem, amikor olyan taknyos voltam, mint te, expedíciót ettem?

(Áhítással). Expedíciót? Expedíciót! Néprajzi megfigyeléseket jöttek végezni. Az az őz öreg, akinek olyan rágos, kemény husa volt, mint az elefántnak, könyvet akart írni rólunk. Engem lefényképezett.

És van mit enni egy ilyen tudóson? Hát. Velős csontot persze nem igen lehetett szopogatni. És az agyvelejét is el kellett dobni, mert keserű volt. Hiába, nem adok oda egy végrehajtót öt professzorért sem! Csak borzasztó kevés van belőlük.

De kérem, tévedni tetszik. A szomszédom, aki Európában járt, mesélte, hogy ott átlag hetenkint jön az ember nyakára egy végrehajtó.

Ccc! Ez lödítés. Ilyesm csak a mesékben fordul elő.

De ha mondom! Ott annyi a végrehajtó, mint csillag az égen! Gyönyörű molett végrehajtók szaladgálnak az uccán fényes nappal, mint nálunk a tengerben a macskacápák!

Örület! (Mohón). Ki kellene vándorolni! Azok a ravasz európaiak! Ha elgondolom, hogy nekünk évekig kell várni egy végrehajtóra!

És abból is mi jut egy személyre? A félfogamra se elég. A nyakával akarták kiszurni a szememet...

És nekem?... (söhajt) tiz esztendő után először egy kis püspök-falat...

A kikindai szerb püspök felülvizsgálja a romániai plébániákat. Kikindáról jelentik: Dr. Létics György kikindai püspök egy hét óta Romániában tartózkodik, ahol a temesvári egyházmegyéhez tartozó szerb plébániákat felülvizsgálja. Létics püspök csütörtökön tér vissza Kikindára.

Agyonverték egy erdélyi földbírtokost az aranyos-gyéresi vasúttállomáson. Kolozsvárról jelentik: Aranyosgyéres község határában, az állomás közelében halva találták Crabeanu Miklós gazdag gyéresi földbírtokost. A feje rettenetesen össze volt verve, helteste egy árokba volt vetve, ruhái teljesen kifosztva. A csendőrség azonnal megindította a nyomozást, amelynek során megállapították, hogy Crabeanu a gyéresi állomáson várt hosszabb ideig a késéssel érkező vonatra. Unalmában sétálgatni kezdett az állomás környékén, ekkor történt a gyilkosság. A tanúk vallomása szerint a gazdánál sok pénz volt, ezt sokan látták, amikor jegyet váltott. A gyilkos hátulról támadta fejbe a gazdát és bortal teljesen szétroncsolta a koponyáját, aztán az árokba vetette, elrabolva minden pénzt. A rendőrség megállapította, hogy az áldozat egy 30-32 éves szőköt fejevel is beszélgetett, aki a gyilkosság után valószínűleg Kolozsvárra szökött.

Megtámadott gesztenyesütők. Szenttárol jelentik: Kecskés István és Kecskés János tizenhárom és tizennyéves testvéreket, gesztenyesütőket hétfőn este két cigány, a Pántó testvérek, késszel megfenyegették, majd megverték és gesztenyekészletüket elszedték. A rendőrség megindította az eljárást a két cigány ellen.

A Matica Szrpszka százéves jubileuma. Noviszadról jelentik: A Matica Szrpszka száz éves jubileuma alkalmából kiküldött rendezőbizottság december 28-ra és 29-re állapította meg a Matica száz éves fenállási ünnepélyének időpontját. December 28-án a szláv kulturintézmények nagy gyűlése lesz, amelyen többek között a csehszlovák kulturintézmények is résztvesznek. Másnap délelőtt akadémia lesz, amelyen tudományos előadásokon kívül a Matica száz éves történetét is előadják. Délben díszbéd, délután pedig a noviszadi főgimnáziumban, a gimnázium első igazgatójának Safarik Pál József emlékére emlékülés lesz, amelyen Massaryk köztársasági elnök is képviselteti magát. Az ünnepélyt december 28-ikán reggel gyászistentisztelet vezet be, amelyen a Matica elhunyt tagjainak és jótévőinek emlékére gyászünnepele lesz. A Matica elhatározta, hogy mai épületének helyén, miután annak egy részét a város az új Kraljica Mária ut céljaira kisajátítja, három uccára nyíló díszes új palotát létesít, amelynek földszintjén üzlethelyiségek, emeletén pedig a Matica helyiségei és lakások lesznek. Ugyanebben az épületben nyer elhelyezést a Matica hatalmas könyvtára is. Az építkezést már jövő év március elsején kezdik meg és októberben befejezik. Az építkezést tartamára a Matica a Trandafil épületben kap ideiglenes elhelyezést.

A legtöbb ragályos betegség akként keletkezik, hogy a bókocok a szájüregben át a szervezetbe kerülnek. Az iskolás gyermekeket tenh a kellemes ízű
ANACOT-PASTILLÁK
védjék meg a meghűléstől, náhától és influenzától.

Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti: Továbbra is boros és ködös idő várható fagyos ponti hőmérséklettel és csapadékkal.

Zagreb, nov. 22. (Zdrlat.) Páris 22275 -22475, London 27660-27740, Newyork 56643-56843, Zürich 1094-1097, Milánó 30798-30998, Amszterdam 2277-2303, Berliu 1355-1358, Bécs 79975-80275, Prága 16805-16885.

Budapestre utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti-pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Parkszálloda, amennyiben a szobák árából husz százalék, az éttermi árakból pedig tiz százalék engedményt ad a legutóbbi előfizetési nyugta felmutatása ellenében. Egyben felhívjuk a Parkszállodának lapunk más helyén olvasható, szives figyelemre méltó hirdetésére figyelmét.

Sulyos repülőszerencsétlenség Szegeden. Szegedről jelentik: Kedden reggel sulyos repülőszerencsétlenség történt a szegedi kereskedelmi repülőtéren. Az egyik legkiválóbb pilóta, Orosz Béla montörjével, Balog Istvánnal felszállt egy kipróbált régi repülőgépen, azonban amidőn leszálltak, Orosz elvétette a távolságot, úgyhogy a repülőgép kerekai egy gémeskut ágába akadtak, aminek következtében a gép lezuhant és két utasa igen súlyosan megsebesült. Orosz haldoklik, Balogot még talán sikerül megmenteni.

Szépnek lenni: fiatalság
Amig külsőnk szép és virágzó, addig örvendhelünk fiatalságunknak. Épen azért a bőrt a legjobb szerrel kell ápolni, ami a kozmetika terén egyáltalán létezik, azaz a kellemes illatú, hófehér, habszerű készítménnyel, melynek neve
NIVEA-CREME

Crème Simon
Erdes vagy repedezett bőrre... Crème Simon... SIMON ZAPPAN ES PUGER PARIS

Női kabátszövetek a legkülönlegesebb minőségekben Székelynél

RÁDIÓ-MŰSOR

A város melletti szűz a hullámhosszát jelenti

Szerda, november 23

Prága (348.9) 16.30: A cseh filharmónikus társaság hangversenye. 19.15: Könnyű zene. 20.10: Színelőadás: »Magrysa.«

Nápoly (333.3) 10.10: Szórakoztató zene. 21: V. Giordano: »Fedora« című operájának közvetítése.

Budapest (555.6) 9.30: Hírek, közgazdaság. 12: Pontos időjelzés, hírek, közgazdaság. 13: Időjárás- és vízállásjelentés. 15: Hírek, közgazdaság. 16: München Mariska sajtószerményű gyermekdalait énekl. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 17: Vágó József: »A bankjegyet.« 17.30: Szimfonikus zenekari hangverseny a Zeneművészeti Főiskola kupolaterméből. 19: Rádió-amatőrposta. 20: Két egyfelvonásos. 1. Vitéz Miklós: »Öregesen rangosan.« Színijáték. 2. Vitéz Miklós: »Szent a béke.« Vigjáték. 21.45: Pontos időjelzés, hírek, közlemények. 22.10: A Duna-palota nagyszállóból jazz-band.

Bécs (517.2, 577) — Graz (357.1) — Innsbruck (294.1) — Klagenfurt (272.7) II: Délelőtti zene. 16.13: A Silvingkvartett hangversenye. 20.30: Molière-est. »A képzelt beteg«, háromfelvonásos vigjáték közvetítése. Utána könnyű tánczene.

Barcelona (344.8) — Madrid (375) 17.40: Rádió-kvintett. 21.10: Egy opera közvetítése.

Berlin (483.9, 566) — Königswusterhausen (1250) — Stettin (236.2) 17: Szórakoztató zene. 20: Színelőadás a Studióból. »Rheinische Rebellen«. Színmű. 20.30: Schubert és Schumann hangverseny-est.

Bern (411) 13: Tőzsdei árfolyamok, utána gramofonzene. 16: Délutáni hangverseny. 17: Hangverseny. 20: Humoros est. 21.20: Szórakoztató zene.

Hamburg (394.7 — Bremen (252.1) — Hannover (297) — Kiel (254) 16.15: Hannover: Rajnai dalok. 16.15: Kiel: Kamarazene. 18: Hannover: Gramofonzene. 19.55: X-ik szimfonikus hangverseny. Utána hangverseny.

Leipzig (365.8) — Dresden (275.2) 17: A drezdai házizenekar hangversenye. 19: Operaelőadás: »Die Wiederspenstigen Zahnung«. Vigjáték négy felvonásban. (Götz.) 22.15: Táncczene.

Milánó (315.8) 17: Szórakoztató zene. 21: G. Verdi: »Ernani« című operájának közvetítése.

München (535.7) — Nürnberg (303) 16: A házizenekar hangversenye. 19.30: A házizenekar J. Strauss-estje. 20.30: Színelőadás: »Mannon«, vigjáték. 22.20: Táncczene.

Róma (450) 17.30: Táncczene. 20.40: Részletek Fr. Schubert »Három a kis-lány« című operettjéből.

Stuttgart (379.7) — Freiburg I. B. (577) 16.15: Délutáni hangverseny. 20: Szimfonikus hangverseny. Beethoven: »Symphonie Leonora III.« Beethoven: »Symphonie II.« 21.45: Operaelőadás a Studióból: »Die Witwe Graphin.«

KÖZGAZDASÁG

Felemelték a dohánybevéltési árat Hercegovinában és Dalmáciában. Splitből jelentik: A monopóligazgatóság a termelők követelésére elhatározta, hogy az idén husz százalékkal felemeli a dohánybevéltési árat Dalmáciában és Hercegovinában. Elrendelték egyúttal, hogy az állami adókat ne vonják le a beváltási árból, hanem rendes uton hajtsák be a termelőkötől.

Ujságkiállítás Zagrebban. Zagreből jelentik: A jugoszláv nyomdász szervezet a zagrebi műcsarnokban december negyedikén nemzetközi ujságkiállítást rendez, amelyen képviselve lesz az egész világsajtó minden modern terméke. A kiállítás rendezésében résztvesz a jugoszláv ujságíró egyesület is.

Odzsacsi járási iparösszövetség alakult. Noviszadról jelentik: Az odzsacsi iparosság kezdeményezésére vasárnap az egész járás iparos érdekeltségének és ipartestületeinek részvételével iparosgyűlés volt, amelyen a noviszadi kereskedelmi, ipari és gyáripari kamara részéről dr. Koszics Mirkó egyetemi tanár, kamarai főtitkár, továbbá dr. Trischler Aladár, odzsacsi iparhatósági

biztos vettek részt. A gyűlésnek kimondott célja volt, hogy megalakítja az összes járási érdekeltségek bevonásával az odzsacsi járási iparösszövetséget. Az alakuló ülésen Reimann Bálint, az odzsacsi ipartestület elnöke elnökölt. Dr. Koszics Mirkó hosszabb beszédben fejtegette a járási iparösszövetség megalakulásának szükségességét. Valamennyi járási érdekeltség bejelentette a csatlakozását és megalakult a szövetség, amelynek tisztkara a következő: elnök: Walter Mihály (Odzsacsi), alelnök: Baumgartner Ferenc (Odzsacsi), második alelnök: Kapatics József (Bács), titkár: Eschbach Ferenc (Odzsacsi), ezután 22 tagú választmányt választottak. Hessz Rudolf javaslatára a megalakult szövetség köszönetet és bizalmat szavazott dr. Koszics Mirkónak, aki mindig és minden alkalommal minden iparosérdek legfelkésztebb szószólója volt.

Bata, a cipőkirály gyárat vesz Jugoszláviában. Ljubljánból jelentik: Bata Tamás a híres csehszlovák cipőgyáros kiküldöttjei jelenleg Szlovéniában tartózkodnak, ahol tárgyalásokat folytatnak egy már fennálló szlovéniai cipőgyár megvételére. A gyárat Bataék úgy akarják kibővíteni, hogy áruval elláthassák összes balkáni fiókjait.

A szombori közigazgatási tanfolyam január 1-én nyílik meg. Szomborból jelentik: A belügyminiszter dr. Lalosevics József országgyűlési képviselő útján harmincezer dinárt utalt ki a Szomborban megnyíló közigazgatási iskola céljaira. Az iskola kinevezett tanári kara a legközelebb megtartja alakuló értekezletét, amelyen megállapítja a január 1-én megkezdődő gyorsított tanfolyam tantervét és a hallgatók felvételének módjait. A tanfolyam iránt nemcsak a felvételre váró hallgatók közt van nagy érdeklődés, hanem a jugoszláviai városok közül is többen jelentkeztek már, hogy hajlandók igen jelentékeny támogatásban részesíteni a közigazgatási tanfolyamot, ha azt Szomborból az illető városba helyezik át. Az, hogy megmarad-e a közigazgatási tanfolyam véglegesen Szomborban, kizárólag attól függ, hogy a tartománygyűlés ügyelembé veszi-e, hogy a közigazgatási tanfolyam kizárólag a tartomány közigazgatási érdekeit szolgálja, s hajlandó-e ennek megfelelően támogatni a tanfolyamot.

KINTORNA

— Átkozom a napot, amikor egybekeltünk!
— Miért? Hiszen az volt az egyetlen boldog napunk!

*
Az apa felelősségre vonja kisfiát:
— Te gesztenyét ettél a villamoson. Csak nem dobáltad le a héját a földre?
— Dehogy, papa. Beteitem a mellettem ülő bácsi zsebébe.

*
A betörő beállt az ügyvédi irodába.
— Kérem ügyvéd ur, legyen szíves elvállalni a védelmemet.
— Mit követelt el?

— Én, kérem, semmit, de az ügyész ur azzal vádol, hogy fél tucat ezüst kanalat, három aranygyűrűt, meg egy duplafedelű aranyórát loptam.

— És igazán ártatlan?
— Becsületszavamra, ügyvéd ur.
— Jó. De hát maga azt mondja, hogy nincs pénze. Nekem pedig költségeim lesznek maga miatt. Nem tudna valami földzót adni? ... Nem muszáj, hogy készpénz legyen, lehet valami érték tárgy is.

— Ó, hogyné, kérem! Van egy fél tucat ezüst kanalam, három aranygyűrűm és egy duplafedelű aranyóráim.

*
Szubotiván állandóan köveznek és aszfaltoznak és mégis gödrök tátonganak mindenütt az aszfalton. Egy járkelő megkérdezi az egyik munkástól:

— Mondja csak, mért szedik itt fel megint az egész utcát? Hiszen csak a múlt héten szaggatták fel a kövezetet!

— Tetszik tudni, akkor a munkavezető ur elvesztette a pipáját. És most azt keressük.

va engedje be a rendőrmestert és zárja be mögötte az ajtót!

— Igenis, Brinn ur.

Hoskins megrendíthetetlenül távozott.

*
Stokes rendőrmester nagy, barna férfi volt, akire szinte rá volt írva, hogy rendőr. Valóban, amint Wessex székta mondani, Stokes lépteinek kopogása minden gonosztevő számára súlyos veszedelmet jelentett. Nem volt túl nagy a respektusa felebbvalóival, így a rendőrbiztonság szemben sem. Wessex metódusa nagyon hasonlított a francia iskolához és így nem tett hatást Stokesra, akinek egész furcsa felfogása volt az életről, különösen a bünyői nyomozásokkal kapcsolatban.

Wessex a következő utasítást adta neki:
— Figyelje Nicol Brinn lakását, jegyezze fel, hogy kik látogatták meg, de ne tegyen semmiféle további lépést anélkül, hogy engem előzőleg ne értesítene. Ilyen utasítással fogadta el a rendőrmester posztját, amely többé-kevésbé unalmas volt egészen addig az időpontig, amikor egy elegánsan öltözött, különös megjelenésű hölgy a ház mesternél Brinn lakása iránt érdeklődött.

Magartartásában Stokes valami titokzatos és rejtőzködést vélt észrevenni. A tekintetében is izgalom volt. Miután ez a nő tízenöt-husz perc múlva sem jelent meg újból, a rendőrmester cselekvésre határozta el magát. Elhatározta, hogy megzavarja a sokáig elhúzódó beszélgetést és remélte, hogy közben megtudhat valami fontosat.

Egy perccel később már Hoskins előtt állt, aki bejelentette és azzal a kéréssel jött vissza, hogy egy percig várjon az előszobában. Egy perc múlt el és Stokes bejutott abba a furcsán berendezett szobába, amely néhány pillanattal előbb még különös események színhelye volt.

Nicol Brinn a kandalló előtt állt, kezeit hátrátéve és hosszú szivart tartva bal szájszögletében. Stokes gyorsan körülnézett a szobában és elárulta ezzel azt a reményét, hogy még valakit fog itt találni. Amikor azonban meglátta az amerikai nyugodt és közömbös arcát, zavarba jött.

— Jó estét, Brinn ur! — kezdte akadozva. — Hivatalos minőségemben vagyok jelen.

— Valóban?

(Folyt. köv.)

REGÉNY
LÁNGNYELV

(23)

IRTA: SAX ROHMER

— Olyas valami történt, ami mindent felborított. Arról, hogy itt vagy tudom, hogy más valaki is itt van Londonban.

Mély sóhaj felelt ezekre a szavakra.

— Indiában tekintettel voltam arra, amit mondtál. És csak annál jobban szerettelek, mert olyan erős voltál. Itt Angliában azonban nem lehetek tovább tekintettel orgyilkosokra és büntársaikra.

— Mit akarsz ezzel mondani?

— Egy vallási székta ellen nem harcolok, még ha vérszomjas is ez a furcsa vallás. De orgyilkosok iránt, akik személyes bosszúból gyilkolnak, nem lehetek kimélttel.

A régi Nicol Brinn volt megint, aki hűvös hangon beszélt.

— Hogy az... az a valami, amit mindketten jól ismerünk, valaha is eltávozhat az indiai hegyek közül, azt sohasem mertem volna feltételezni. Amikor hirtelen az az érzésem támadt, hogy talán itt vagy Londonban, majdnem megőrültem. Ami azonban erre a feltevésre vezetett, borzalmas volt.

Az összekuporodó asszonyhoz lépett és megfogta a kezét:

— Hat éve járok a világban összetört szívvel és bilincsbe vert nyelvvel. Most azonban vége van ennek. Most már beszélni fogok.

— Oh nem, nem!

Az asszony felugrott, az arca lázas izgalomtól és félelemtől lángolt.

— Ezt jelentette volna közkétség?

— Üzenetem azt jelenti, hogy amiatt, amit ismersz, gyilkosság gyanúja alatt állok.

— Te? Te?

— Igen, én. Én! Uristen! Ha elgondolom, hogy mit jelent végeredményképpen a te ittléted, akkor most még jobban szeretném a halált, mint valaha!

— Ne kinózz ilyen szavakkal! — mondta Naida gyöngéden és könnyögőn. — Mit tegyek? Mit kívánsz tőlem?

— Azt akarom, hogy oldj fel az alól az eskü alól, amit hat évvel ezelőtt kellett tennem neked. Engedd meg, hogy beszélhessek és maradj nálam. A főbbit bízd rám!

— Nicolom, tudod, hogy ez lehetetlen — mondotta az asszony szomorúan.

— Sohasem álmodtam volna, hogy elhagyhatod valaha Indiát. Ugy is állapotunk meg, hogy szükség esetén a Times of India útján értesítjük egymást.

— Azelőtt sohasem hagytuk el Indiát. Most időnkint elutazunk. Már készültem rá, hogy felkeresselek, amikor Ő... igen... Ő megadta a címedet és megbízott azzal, hogy jöjjelek érte és vigyelek hozzá.

— Hogyan?

— Az elmúlt éjjel összejövetelek volt London közelében.

— Csak nem akarsz azt mondani, hogy angol tagjaik is vannak?...

— De igen. Sokan... De hadd mondjam tovább! Valahogy... fogalmam sincs arról, hogy miképp... megtudta, hogy te is...
— Szent Isten!

— És te nem voltál a múlt éjszakai összejövetelem jelen. Érted most már? Ezért küldött el, hogy megmondjam neked, hogy ma este kilenc órákor autót fog várni a Cavalry-Klub előtt. A soffőr hindu. Tudod, hogyan kell igazolnod magadat. Oh, Nicol, menj el, az én kedvemért! Hiszen te okos vagy. Megmagyarázhatod nekik, hogy nem kaptál felszólítást a megjelenésre. De ha ellenkezel...

Brinn bosszusan bólintott:

— Érttem. De jószágos Isten, hát hogy tudhatta meg?

— Nem tudom. Oh úgy félek, olyan borzasztóan félek!...

Az ajtón diszkrétan kopogtak. Nicol Brinn a szoba másik végébe ment és a kandalló előtt állt meg.

— Lehet! — mondta hangosan.

Hoskins jelentette:

— Stokes rendőrmester!

Brinn elővette zseborráját, amelynek lincén egy kis kínai Buddha lityegett.

— Nyolc óra huszonöt perc — dörögte és a nagy szemeikkel rábámuló Naidára nézett. — Egy perc mul-

NYILT-TÉR

Fájdalomtól porig sújtva, gyászborult szívvel jelentjük, hogy a legjobb férj, a legodaadóbb apa, testvér, vő, sógor és rokon

FARKAS MÓR

munkás, életének 49. és legboldogabb házasságának 20-ik évében rövid szenvedés után jobblétre szenderült.

A drága megboldogult hült tetemét szerdán, november hó 23-án d. u. 2 órakor helyezük örök nyugalomra a noviszadi izr. temető halottas házából.

Noviszad, 1927 november 22.

Ozv. Farkas Mórné Sanyi és Magda szül. Schönfeld Frida gyermekei felesége. és a gyászoló család.

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy felejtethetlen jó főnökünk,

Farkas Mór ur

ki mindannyiunk gondos szerető atyja volt, november 22-én elhunyt.

Emlékét kegyelettel fogjuk őrizni!

Farkas Mór és Nettel és Farkas cégek személyzete.

Mély fájdalommal jelentem, hogy érdemes társam és felejtethetlen jó barátom,

Farkas Mór ur

a Nettel és Farkas-cég beltagja

rovid, de kínos szenvedés után november 22-én délelőtt 11 órakor jobblétre szenderült.

Emlékét kegyelettel megőrzöm!

Noviszad, 1927 november 22.

Nettel Salo

Nyilatkozat

Pecce József Pál nevű fiamért, aki a tanyán lakik s akinek a nevén semmi vagyon nincs, felelősséget nem vállalok.

Bačko Petrovóselo, 1927. novembere 18.

11690

Pecce Pál János

Nyilvános árverés.

Vasárnap, 1. hó 27-én délután 2 órakor Noviszadon a Radicevevi-ucca 18-a sz. alatti telek, mely áll 103 négyszögölből, szoba-konyha házzal együtt szabadkézből nyilvános árverésen eladatik.

BUTORSZÖVETEK

- Selyem ripszek
- Moquettek
- Brokátok
- Matracgradlik
- Damasztok
- Szőnyegek
- Velourok
- Futók

az összes kárpitos ke lékek nagyban és kicsinyben.

ZSAKOK, PONYVÁK, ZSINEGEK, KÖT LÁRUK

Mintákat vidékre is küldünk.

Weitzenfeld és Társa

Subotica Detai: Városi bérpalota, Engros: Vilsonova ul. 7.

Vasöntőde!

Üzembe hoztam modernül berendezett és különleges olvasztási eljárással működő öntödém.

Vállalok

tömeg és gépöntést az előirt keménységi fokra, valamint egész kőnyűöntéseket.

Dugattyu - gyűrűknek különleges öntvények méret szerint. Üzemem modern gépekkel van felszerelve úgy hogy a megöntött géprészeket meg is munkáljuk.

Vállalok mindenféle gépjavítást és autogénegesztést. 190.

Hamburger

műszaki iparban
Subotica
Teherpályaudvarral szemben
Telefon 566

Öntés mindennap!

Jó munkás napszabónak felvétetik

Székely A.

szabóüzletében

11731

„ORPHEUS” HNIS RUDOLF

zeneműkiadóhivatal

SUBOTICA, Jelačićeva 6

Klasszikus és modern zeneművek, az egész akadémiai tananyag, zenekari művek. Karmester urak részére külön zenekari osztály. Filmkísérő zeneművek. Versenyen kívüli árak. Árjegyzékek ingyen

Veszünk antiquar

szépirodalmi és illyusági könyveket, szerb, magyar, német, francia nyelvűeket, esetleg egész könyvtálat

Antiquar Knjižara

Subotica, Pašićeva ul. 7.

I-a tűzifa,

bécsi diókoksz

és porosz

kályhaszén

legolcsóbb árakon házhoz szállítva kapható

Weisz Dezsőnél

Posta mellett

VESEK:

foszforvasat

óskafémeket

szövet hulladékokat

csontot és régi gépeket

Zoltán Engelsmann

Oslobodjenja (Zentai) ut 138

Telef. 56 - Au obusz közlekedés

Fotocinkográfia

Kunov Zavod Kliseja

Beograd, Prizrenaka ul. 15

Legfinomabb klisek előállítás. Alacsony árak, gyors kiszolgálás

Ürgös rendeléseket közvetlenül az Üzem címére:

BEOGRAD - VOŽDOVAC
Ul. Vojvode Stepe 86
Kérjük küldeni 11329

Női köpenyekben, ruhákban

valódi

szőrmebundákban, gyermek-kabátokban,

kötött árukban, stb. a legdusabb választékot találja a legolcsóbb árakon

Hegyi Fülöp női konfekció-áruházában Suboticán

DANTE-KIADÁS

Két hatalmas kötet közel 50 műmél-léklettel és képpel. A két kötet ára diszkötésben 500 dinár — havi részlet 60 dinár

Megrendelhető

a

„Minerva” nyomda könyvosztályánál Suboticán

Ingyen küldjük „A VILÁG VALLÁSAI” pazar képes prospektusát. Vágja ki és küldje be az alanti szelvényt

„Minerva” nyomda könyvosztálya, Subotica postafiók 43

Kérem ingyen A VILÁG VALLÁSAI képes prospektusát

Hirtelteli cím és lakás foglalkozás olvasható aláírás

Vese, húgyzervi bántalmaknál, kösvény, reuma és cukorbetegségnél a lithium és bórsavas natrium tartalma

Salvator-forrás

6745

a legolcsóbbbrandü gyógylényezőnek bizonyult

Teljesen bakterium- és vasmentes, könnyen emészthető üdítő-ital

Kapható mindentütt!

Vezérképviselőt Vojvodina és Szerém részére Braća Celiković, Noviszad

Öt drb Ady-könyv és egy Ady-tanulmány 80 dinárért

Ady Endre: Margita élni akar | Ady Endre: Párisi noteszkönyv
" " " Még egyszer | " " " Párisi levelek
" " " Könyv | " " " Földessy Ady-tanulmányok

Megrendelhető a BACMEGYEI NAPLO könyvosztályában

Vidéki megrendeléseknél 10 dinár portó fizetendő

TRE TORN

hő- és sárcipők

világhírűek

Vezérképviselőt: **ROTH ARMIN** cipőkereskedés Subotica

Fodrászok figyelmébe!

— részletfizetésre is — adhatok. B. pártfogásukat kérem

Miután egy szakképzett mesterrel megállapodást kötöttem, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy elsőrendű prima fodrász-széket, barna és világos színben, darabonként csomagolva 420 din.-ért

KAIC PÉTER. fodrászati cikkek nagykereskedése, Subotica

D. M. C.

legnagyobb raktár
AVRAM KAJON
Sarajevo, Prestolonaslij.
11486 Petra 26.

Hordók

Káposzta, zsír, konyak, bor, kocsikenőcs, tavotta, olaj, szörp és sajtosbordók konkurenciamentes árban
Pfeiffer Testvérek és Fischer
mechanikai kádárműhelye I
ST.-VRBAS — Kérjen mintát

Cipészek figyelmébe!

Allandóan raktáron tartok legjobb gyári, valamint saját készítésű cipészeket, továbbá zsákcsékek, konyhakések, beretvák, ollók, hajvágógépek, tenő-szárkák stb. nagy választékban, legújanyosabban kaphatók

Mezneric Péter

késes és műköszörűs
Subotica, I. Brzova ulica 5.

A MINERVA-NAPTÁRAK MEGJELENTEK!

Vajdasági Magyar Naptár
Jézus Szent Szive Naptár
Gazdák Naptára
Petőfi Naptár
Kis Naptár

Minden más naptárnál **olcsóbb!**
Sok szép képpel!

Minden naptárban **más-más** szöveg és minden naptárhoz

Minden más naptárnál **szébb!!**
Erős, vaskos kötés!

ingyen regény-melléklet

Rendeléseket a beérkezés napján leszállítjuk!

Kérjen ajánlatot!

MINERVA-NYOMDA R. T. SUBOTICA

Más Din. 11'50

Szilvaiz (Stelano-vics-tel) „7—
csak zagyban

Sugár Manónál

Subotica — Telefon 47

Íróasztalok

rollós és egyszerűk, könyvszekrények, tonette székek nagy választékban **olcsón kaphatók**

Káics Dezsónél

volt Jakab utca

ABLAKÜVEG

minden méretben legolcsóbban kapható

Drag. Obradović

üvegyári lerakát
Beograd, Knez Milana ulica 31.
Uroševa Pivnica

Ingyen

nem adnak semmit, azt mindenki tudja, de azt is tudja mindenki, hogy a legfinomabb uri és női

divatekkek

legolcsóbban **Braća Stipančević, Subotica, Aleksandrova ul.** (Korzó) kereskedésében szerezhetők be

Legolcsóbban

ajánlok elsőrendű, vékonyhéjú **boszniai diót**

nagyban és kicsinyben raktáramból
Schäffer Róza, Subotica

Főpostával szemben. — Tel. 5-73

Új szörme- és konfekcióüzlet SOMBORBAN!

Verseny nélküli árakon kaphatók a következő cikkek:

Női és gyermekkabátok
eredeti modellek után készítve
500 din.-tól 2000 dinárig

Női bundák
minden minőségben, a legjobb kivitelben, nagy választékban
3000 din.-tól 8000 din.-ig

Férfi- és fiúöltönyök 350 dinár-tól 1100 dinárig, valamint

férfi- és fiú-téli kabátok 400-tól 3000 dinárig

Szörmejavításokat vállalunk! Rendeléseket gyorsan és pontosan méret után esztőzzük!

Politzer és Matarić

Len-cseh és hazai gyártmány

Cserépkályhák

szakszerű felállítással, szolid árak mellett
Schomann és Bauer cégnél
Novisad, Jevrejska 9.

Ha kevés a pénze és fázik menjen a gyümölcs piacra **Lejko Béla** rőfősüzletébe, mert ott már kaphat **74 dinárért** 140 cm. széles tiszta gyapju **téli kabát** kelmét

Saját beszerzésű

gyógy növény

ökörfarkkóróvirág, bodzabogyó, fehér üröm **nagy mennyiségben eladó**

PINTÉR MENYHÉRT Surjan

(BÁNÁT)

11723

„Alexa“ nyakkendőgyárban

10.000 darab ujdonság

nyakkendő eladása darabszámra is megkezdődött 10 dinártól kezdve. Fordításokat 10 dinárért készít

Kraj Aleksandrova ul. 6. Korzó

GRAND HOTEL PARK NAGYSZÁLLODA

Budapest, VIII., Baross-tér 10

Telefon J. 330-82, 331-83

A magyar főváros legnagyobb és legkényelmesebb szállodáinak egyike 200 szobával, a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben
Központi gőzfűtés, állandó meleg és hideg vízszolgáltatás
Szobák 3 pengőtől feljebb
Kiváló konyha. Fajborok és pezsgők
Családi kávéház elsőrangú cigányzenével, nyári terasszal — — — Külön termek

A legjobbnak elismert **Herz-gyártmány**

UJTÉLI SZALAMI

kapható legtöbb csemegekereskedésben és fióküzletünkben

BEOGRAD, JEVREMOVA ULICA 35
Telefon 47-10, a Szt. János-tér mellett

HERZ ÉS FIA

szalámi-, zsír- és füstölthúsárugyár
BANATSKI KARLOVAC

10 kiállításos első díjjal kitüntetve!

Olcsón eladó

egy komplett, kevésbé használt, modern berendezésű **gőztéglagyár**

amely áll: 1 effektív 85 HP Lanz-főléstabil verbund-lokomobilról, kondenzátorral és tüllhívítóval, egy 5 HP Langen & Wolf benzínmotorból, továbbá 1 tüzfecs-kendő, 1 zuzóhengermű, 1 simító hengermű, 1 ríflízó hengermű, 1 keverőkészülék, 1 tetőcsereprés, 1 fali téglaprés levágóasztalal orttégla és hódfarku cserép részére, felvonókészülék, tetőcsereprázportör vég-nélküli hevederrel, transzmissziók, hajtószíjak, szijkorongok, billenőkocsik, sinek, körkenőgyűrűk, körkemencekapcsolók és harangok, cserépedszkek hódfarkucserép előállítására. Közelebbi felvilágosítással szolgálnak

Schwarz Testvérek fakeskedők

Noviszád, Ribni trg 11.

KARACSONYFA

nagyban és kicsinyben **olcsón kapható**

Klinovsky Gusztáv

Sombor, Lastina ul. 13

PUDLER BERTA

kalapszaloniát

Aleksandrova ul. 11. sz. alá helyezte át

A legújabb divatu Filcz- és bársony kalapok, a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitel g kaphatók

Üzemképes, használt

Fordson traktorok

1, 2, 3, 4-vasu Oliver ekék, használt Ford-autók, más vállalkozás miatt **sürgősen eladó**

Érdeklődni lehet:

Földvári Bélánál

Stari Becej

Ford- és Fordson-alkatrészek legolcsóbb beszerzési forrása. Saját érdekében kérjen ajánlatot

Városi Takarékpénztár Suboticán

Foglalkozik az összes takarékpénztári és **bankügyletekkel**

Subotica város teljes vagyonával kezkeskedik a Városi Takarékpénztár összes kötelezettségeiért és külön még **a betétekért**

Takarék- és folyószámlai **betétállomány**
Din. 24,000.000

KORZO MOZI
 Kedden és szerdán
 Filmesemény
Szerelmi vágyak
 (REIGEN)
 7 felvon. att. akció főszereplők:
 Marcella Albany, Wil.
 Diterle, Jack Trevor,
 Margarete Kupfer
 Legkisebbség
ELGA BRINK
NÉVTELEN ASSZONY
 Az Evening Sport 100,000 fontos
 pályázati díjja
 Előadások kezdete naponta mind

LIFKA-MOZI
 Hétfőtől—vasárnapig
ROD LA ROCQUE
DOLORES de. RIO
 reme műve
Feltámadás
 Tolsztoj Leo gróf regénye.
 Minden előadásán
Csajkovsky, Borodini,
Glazunov, Dvorak
 művelből
a film kísérő zenéje

APRÓHIRDETÉSEK
 Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és olvasó
 kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
 Csak felbontott jelzés leveleket továbbítunk
 Kérdéseküddökkelhez válaszbélyeg mellékelendő.

Hord Ön szemüveget?
 Mindenki, aki szemüveget
 hord, saját érdeke, hogy szem-
 üvegét a 30 év óta fennálló,
 szak tudásáról és megbízhatóság-
 áról elismert
DEUTSCH IZIDOR
 optikus cégnél
 (Telefon: 2-16) **ZEISS**
 szerezze be, ahol a legjobb mi-
 nőségű szemüveget legjutá-
 nyosabb árban kaphatja.
Minden szemüveg pontos pupilláris
beállítására 9466

VÁROSI MOZI
 Szombat kivételével egész héten
Várkonyi Mihály
 ez évi első nagy filmje
A SEIK RABNŐJE
 (A tripoliszi fogoly)
 Főszereplők:
VÁRKONYI MIHÁLY ÉS JITA GO DAL
 Kétszeres díjazás
A repülő táltos
 Cow boy filmje. Főszereplők: Fred Lubbock és Silver Klau-

KINO
Vel. KIKINDA
 november 23—24-én
Nostromo kapitány
 kalanddráma.
 Főszereplő:
GEORGE O BRIEN
 Legkisebbség:
RABLÓLOVAG
 LYA de PUTTY-val és
A BOKHARI HÁREM

Bőrványoló és egy 2 hl. ká-
 posztáshordó eladó. Mészár-
 ros Béla, III. Ivanova ul.
 18. 11699

Eladó jókarban levő háló-
 szobaberendezés, falra-
 szerelvény, szőnyegek, fűg-
 gönyök, porcellán, könyvek
 Cim: Mita Popović ul. 17.
 Sombor. 11624

Autó, 6 üléses, 4 hengeres,
 teljesen jókarban levő Mer-
 cedes kocsi, jutányos áron
 eladó. Bővebbet: S. Leb
 fűszerkereskedő Vrsac.
 11087

»ORCO«
 a híres dobozos sajt neve. Ezt kérje mindenütt.
 Képviselet:
Fr. Srdar & Co., Zagreb, Gj. D. Žilica Prilaz 81

HÁZASSÁG
 Vidéki 30 éves földbirtokos
 vagyok. Házasság céljából
 megismerkednék intelligens
 hölggyel. Vagyonom 800
 hold szántó és 500 hold erdő.
 Csak teljes című leve-
 leket fogadok el. Nemes-
 jeligére a kiadóba. 11028

Gumi- és combiné-fűzők
 fehér és színes, a legjobb
 kivitelben. Gutai Ferencné
 VIII., Ostojićeva ul. 29.
 9164

Olcsón eladó: Egy négyes
 Wertheim kassza. arany-
 órák, láncok, ezüstbott és
 óra, aranygyűrűk, briliáns
 és gyémántgyűrűk, arany-
 mérők, családi Singer var-
 rógép, horvát és szerb írő-
 gépek. VI., Trumbićeva ul.
 11. (Csirkepiac) Kis. 9459

Családi ház, Paje Kujundži-
 ćeva (Wesselényi) 87. sz.
 alatt eladó. 11678

Házhelyek a Párhuzamos-
 utnál a Mária kép mellett
 eladók. Cim a kiadóhiva-
 talban. 11669

Eladó 50 drb kétéves hizla-
 lásra alkalmas miskarolt
 kocasertés. Dvoracsek Gé-
 za főerdőőrnél, Bezdán.
 11657

Eladó más vállalkozás mi-
 att ház fűszerüzlettel, teljes
 berendezéssel 22.00 dinár-
 ért. Blizs József Feketiő,
 Bácska. 11709

Eladó föld tanyával, 30
 lánca a sentai határban a
 Tésics-soron, Domonkos-
 iskola mellett. Értekezhetni
 ugyanott Domonkos Má-
 tyással. 11696

Eladó 20 métermázsas el-
 sőrendű apró vegyes fe-
 hértésű 500 dinár.
 Lengyel István kosárfonó,
 Senta. 11695

Ajándéknak ajándékok
 Karácsony- és újévre megérkeztek!
Hölgyek részére:
 Márkás porcellán, márvány- és fayencefigurák,
 puder-, ékszer- és cukorlámpások, zenélő
 csip efigura, legújabb divatu visít- és estélyi
 táska, valódi ezüst iparművészeti tárgyak.

Urak részére:
 Finom bőrből készült pénz- és cigarettatárcák,
 írő- és dohányzóasztalok, bronz- és
 tanyecsi urak, szivaradobozok.

Állandó nagy rak ár valódi perzsa szőnye-
gekből, o ajándék- és radióugokból!
 Naponta friss olasz és cserépes virág
 1171 **Balog Lina-cég, Subotica**

FOGLALKOZÁS
 Zongorista(nőt) keresek
 teljes ellátással. Balkán-
 mozi Crvenka. 11728

Szoptatásadának elmenne
 azonnalra egészséges, fiatal
 nő. Cim: Naszkovics Bélá-
 né Subotica VI., Narodna
 ul. 21. 11730

Intelligens hivatalnoknő
 perferkt szerb-horvát és né-
 met irodai alkalmazást ke-
 res. pénztárnoknőnek is el-
 menne. Cim a kiadóban.
 11717

Utazók kerestetnek fehérne-
 mű eladáshoz kik Bánát-
 ban, Boszniában és Szerbi-
 ában jól be vannak vezet-
 ve. Csakis kaucióképes
 egvények jelentkezzenek —
 *Rucsnirad-nál Bačkopet-
 rovoselon. 11697

Családi ház, Paje Kujundži-
 ćeva (Wesselényi) 87. sz.
 alatt eladó. 11678

Házhelyek a Párhuzamos-
 utnál a Mária kép mellett
 eladók. Cim a kiadóhiva-
 talban. 11669

Eladó 50 drb kétéves hizla-
 lásra alkalmas miskarolt
 kocasertés. Dvoracsek Gé-
 za főerdőőrnél, Bezdán.
 11657

Eladó más vállalkozás mi-
 att ház fűszerüzlettel, teljes
 berendezéssel 22.00 dinár-
 ért. Blizs József Feketiő,
 Bácska. 11709

Eladó föld tanyával, 30
 lánca a sentai határban a
 Tésics-soron, Domonkos-
 iskola mellett. Értekezhetni
 ugyanott Domonkos Má-
 tyással. 11696

Eladó 20 métermázsas el-
 sőrendű apró vegyes fe-
 hértésű 500 dinár.
 Lengyel István kosárfonó,
 Senta. 11695

Volt oroszországi hadifoglyok figyelmébe!
 Ha még nem olvasta
Grób Imre: Hét év Szibériában
 című szenzációsan érdekes köny-
 vét — siessen azt megrendelni!
Kapható a MINERVA R-T. könyvostyáiban
Ára 80 dinár
 A Bács megyei Napló előzetes és a Könyvbarátok Társaságának
 tagjai 10 százalékos enedményt kapják a könyvt

VÉTEL-ELADÁS
 Eladó ház, 154 □-öl terü-
 letű a Majsai uton. Cim
 megtudható: II., Skotus
 Vitoria ul. 72. Pataki Vil-
 mosnál. 11727

Ótirtu motormalom, egy
 fél téglagyár nagy körzet-
 tel, sürgősen eladó vagy
 kiadó. Cim: Nagy Antal
 Mol, Bácska. 11731

Házhelyek, a szegedi szőlő-
 lökben. Kladek István volt
 cserépgyárával szemben
 eladók. Értekezhetni lehet
 Vujkovic Benónél. Tele-
 fon 4-40. 11718

Öca. 3000 drb. prima fa-
 nyelű cirokszerű eladó Var-
 ga György asztalosnál Sta-
 rakanjiza. Telefon 6.
 11724

Butorok, mokettpamlag és
 konyhafeszerezés olcsón el-
 adó. Frankopanska 8.
 11725

Elsőrendű író, számoló,
 címző és sokszorosító gépe-
 ket és azok kellekeit a leg-
 előnyösebben vásárolhatja
 csak Paul cégnél, Novisad
 Wilson-tér 7. 9583

KULÖNFÉLE
 Tétren kiadó két egymásba
 nyúló butorozatlan parket-
 tás, erkélyes szoba de-
 cember 1-ére. Cim a ki-
 adóban.

Két szoba konyhás lakás
 üresen kiadó. VIII., Jago-
 dinska ul. 18. 11729

Husznegyedikén, a csan-
 taviri vicinálison felejtett
 készítésű becsületes meg-
 találójára illő jutalom mel-
 lett értesítse Fürst Andor
 Cantaviren. 11716

Nemzeti zászlókl Legol-
 csóbban kaphatók Mávro
 Klein Zrinjski trg 4. (Zsi-
 dó templom mellett) 11722

Rastädter-féle china vaskor
 állandóan kapható Richter
 (Decsy) Szent-Teréz gyógy-
 szertárában. 11598

A V SÓ:
 izgatja a kofein, amely
 huygsavat választ ki —
 mondja Osborne laur és
 más orvosi kapacitások. A
 Hag-kávé valódi jó illatu
 bakkavé, de kofein nél-
 küli 1417

Elveszett Mihajlović Antal
 névre szóló fényképes igaz-
 solvány. Megtaláló adja le
 a rendőrségen. 11714

Különbejárati butorozott
 szoba kiadó. Sienkiewićeva
 ul. 14. 11708

Elveszett egy arképes igaz-
 solvány Stipan Francisko-
 vić névre. A becsületes
 megtaláló adja le a Bács-
 megyei Napló kiadóhivata-
 lában. 11700

Elveszett Vidaković József
 névre szóló fegyvertartási
 engedély. Megtaláló adja le
 a rendőrségen. 11659

Két szoba-konyhás lakás
 üresen kiadó. Jagodinska
 18. 11608

LAVAR-PADRÁCI
LÜKKHA AB
TESLICI GÖZFÜRÉS
DE LOIRE-ORTA
FASÉI
LUDWIG HUBERT I SIN
NOVISAD Postafők 25
 C. ra Dušana 13 981

Rendkívüli szennacót hoz a
 rovisia i APOLLO
 november 23-án
Vladimir Gaidarov
 a közkezdő filmkészítés
 ritka írója
Hozom a gya és
 című 8 felvonásos mester-
 művében 1092
 Pénztéktől: **ORLOV**
 Svatskév Petrović s 1

SZÉNE
 bálakban, vagon-té-
 lekben (egy vagon-té-
 lefe) a legolcsóbb
 nap áron kapható
Zo mann és Rauehiltz
 cagnél 1155
 731 I. B. ogradska 95

Rohitschi és más ásvány-
 viz lerakati kereskedők ré-
 szére Celiković Testvérek,
 Novisad. 10690

Bácskai, bánati, baranyai
 emberek sietnek Eisler Izso-
 hoz, mert tudja már min-
 denki, hogy Eisler ruha-
 áruház jól és olcsón felru-
 házi Nőifelöltők, szőrmé-
 bundák premas gazdaszka-
 bátok, férfiföltönyök, gyer-
 mekkabátok csekély pénz-
 ért, elsőrangú anyagból csak
 Eisler Izsónál, Barátok-
 temploma során. 11552

Bicsérdy, Halál legyőzése
 című művet 80 dinár be-
 küldése ellenében meg-
 szeghy Dezső
 10007

Főtéri házban kétszobás
 butorozott szoba konyha-
 használatban. Cim a
 kiadóhivatalban. 11575

GUMIBÉLYEGZŐI
 gárnilyen nyelven készít
 Molnár József Subotica.
 Frankonanska ulica 25.
 Megrendeléseket a Bács-
 megyei Napló kiadóhiva-
 talba is elfogad

Egy szoba-konyha, kamra,
 fűskamrából álló lakás ki-
 adó. Szegedi szőlő 185/2.
 11478

Beltéren háromszobás mo-
 dern lakás mellékhelyisé-
 gekkel december 1-re kiadó
 Bővebbet Hotel Terézija Su-
 botica. 11616

Ne féljen a hidegtől!

A legzordabb hideggel dacolunk, ha
 testünket lágy gyapjuöltözet védi.
 Vegyen saját készítményű gyapjumel ényt,
 poulowert, swettert, kabátot, stb.
 Harisnya, keztyű gyári árban. Erő-
 sebb termetre mérték szerint készítek

Beck Jenő

kötött-szövöttáru gyár speciális szaküzlete
Subotica, Rudićeva ul. (gyümölcs piac)